

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

Decimvmoctavvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

Si cuiusmodi hæc solutio de duplici absolutione non placet, vitæ æternæ sunt Synecdoche, Remittuntur ei multa, quia multa est. Talia dicta & alibi occurrunt, & tamen Synecdoche exacta est. Quanquam necesse est simul concurrere multas partes satisfactionis, contritionem, fidem, dilectionem, seu bonum propositum, tamen non propter nostram dignitatem datur remissio, sed per misericordiam, quæ fide apprehenditur. Hæc explicatio sumitur ex verbo dimittente de particula Gratis, fide propter Christum.

DECIMOCTAVVM.

Vita æterna vocatur merces,
Est ergo debita pro operibus.

RESPONDEO brevissime, Vita æterna est merces, quia compensatio beneficii, etiam si datur propter aliud, scilicet, propter Christum. Vixit enim est merces filij, etiam si contingit propter aliam causam. Hæc responsio brevis & expedita, satisfacit huic objectioni: Nam adversarij immodice exaggerantes vocabulum Mercedis, multa inde absurda extruxerunt. Vt in locatione operarum & mercibus, vel in emptione, precij & mercedis est æqualitas: sic fixerunt æqualitatem obedientiæ & vitæ æternæ, & vocauerunt obedientiam meritum de condigno, fixerunt homines legi Dei satisfaciendi, contenti sunt opera supererogationis. Et de fide intuentem non nostram dignitatem, sed mediatorum, & accipientem remissionem & hereditatem vitæ æternæ propter Christum, nihil dixerunt: Imo operibus tradiderunt, cum aiunt: Spes est expectatio vitæ æternæ, ut ex meritis nostris. Denique, vocabulum Meriti multas disputationes movit, & Bernardus cum se evolvere non posset, tandem inquit: Sufficit ad meritum scire, quod non sufficiat meritum. Ita agnitio proprie infirmitatis coëgit cum confugere ad Christum. **N**on igitur explicatio est expedita. Dicimus oportere in saluandis multare penitentiam, fidem, & incoactam obedientiam seu dilectionem: & tamen quia reuera adhuc in carne ingens est caligo, & infirmitas repugnans legi Dei, agnoscendum est, quod inquit David: Non habitabit in conspectu tuo omnis viuens. Et confugiendum est ad Christum, ac statuendum, quod agentibus penitentiam & credentibus propter ipsum detur vita æterna. Sicut ipse inquit: Hæc est voluntas Patris, ut omnis credens in Filium, habeat vitam æternam. Et certum est fingere, quod renati satisfaciunt legi Dei, & sint sine peccato. Vt igitur maneat certa spes vitæ æternæ, sciamus eam dari agentibus penitentiam, & credentibus propter Christum. Interim tamen quia Deus recipit obedientiam, etsi bona opera non merentur remissionem peccatorum, & hereditatem vitæ æternæ tamen merentur

tur alia præmia corporalia & spiritualia in hac vita & futura. Sicut Christus inquit: Merces vestra copiosa erit in cælo. Hæc quæ dicitur cordatis & pijs conscientijs satisfaciunt.

VERA est hæc responsio, Hæc orationes, Vita æterna erit merces, Item: Reddeat cuiq; iuxta opera sua, phrasæ esse Legis, quæ loquuntur de nobis tanquam de nostra dignitate: & tamen fides accipiens reconciliationem, statuit nos propter aliud, non propter nostras virtutes punire, quia nemo legi satisfacit, & in hac imbecillitate naturæ multum peccata. Hanc interpretationem addi necesse est ex Evangelio, quæ hoc efficit, ut mercedem intelligamus quidem compendatam, sed non intelligamus dari reconciliationem propter nostram dignitatem, nec incoatam obædientiam placere propter seipsam, sed ob conciliatis propter mediatorem. Hos postea sequitur compendiosa bonorum operum.

ILLUD vero argumentum explorandum est, quod dicunt homines segniores fieri ad beneficiendum, si meriti tollatur. Dixi supra, multo grauiores esse rationes necessitatis & debiti. Præterea discrimen tenendum est promissionum, præterita est promissio reconciliationis & vitæ æternæ: Sed legum promissiones proprie sunt additæ pro operibus: Qui dederit panem aquæ, non perdet mercedem. Etsi igitur bona opera non merentur reconciliationem, nec sunt precium vitæ æternæ: (nam reconciliationem præcedere necesse est, ut obædientia posse placere) non merentur alia præmia, ut dictum est.

DEINDE quod de legum obiectione, refutandum est opposito periculo dubitationis. Substantandum erit de vita æterna, ut doctrina illorum meritis dicit, dubitatio magis languescit studium recte faciendi. Sed hæc omnia magna caligo est in animis hominum, & horribilis infirmitas. Facillime vident quid sit seruire Deo. Sed pij qui aliquid lucis habent, agunt Deo gratias, quod nos propter Filium recipit, & quod propter hanc mediatorem hanc imbecillem & contaminatam obædientiam approbat & ornat præmijs, & nos excitemus ad exercitia fidei & bonorum operum. Nam in his exercitijs, hæc quæstiones facile poterunt dici.

EXPOSUIT totam controuersiam de iustificatione seu de reconciliatione. Cum autem multi hanc sententiam oppugnent, pia mentis est diligenter videre quid præcipue agatur, & facilius iudicari possit, Ecclesiam omnium temporum inuicem sanctorum experientiam consideret. Dicimus necessariam esse præsentiam, & addimus credendum esse, quod propter filium Dei datur remissio gratis, non propter nostram dignitatem. Item, quærens non debeat succumbere dubitationi, sed fide vincere dubitationem. Præterea dicimus necessariam esse incoatam obædientiam, hanc non satisfacere Legi Dei, sed placere in reconciliatis pro-

Victorem, ac manere quidem in renatis peccata, sed tamen discerni esse peccata contra conscientiam ab ijs, quæ manent in Sancto. Dicitur enim amitti gratiam, cum violatur Lex Dei contra conscientiam. Hæc non solum nihil habent absurdi, sed reuera congrua cum consensu omnium Sanctorum inde vsq; ab initio.

COGITA Davidem cum obiurgatur à Nathan: hic David quod sit iram Dei, & vere expauescit ac dolet. Rursus autem cum augetur Evangelium: Abstulit Dominus peccatum tuum, erigitur hac voce, nec cogitat se habere remissionem propter suas virtutes, sed huic voci credit, & cogitat de promissionibus quæ sunt datæ patribus, luctatur cum dubitatione, & fide vincit. Quid deinceps? An postea putat se Legi Dei satisfacere? Imo vero agnoscit, infirmitatem hanc procul abesse à perfectione Legis. Ideo dicit, Non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens, & scit tamen per misericordiam placere Deo hanc salutem bonæ conscientia, in reconciliato. Sicut inquit: Pax multa illigentibus Legem tuam. **HAS** summas intueantur animi, quæ cum sint perpetuus & irrefragabilis consensus sanctorum omnium temporum. Nec difficile erit refutare cavillationes, quæ contra hanc sententiam excogitantur, si hæc summa fuerint in conspectu, & in quotidiana inuocatione exerceantur. Nulla enim potest esse vera inuocatio, nisi cognita doctrina de fide. Accedendum est enim ad Deum fiducia Mediatoris, vt Rom. 5. Per hunc habemus accessum, &c. Item Hæc. 4. Habentes talem Pontificem, accedamus cum fiducia.

DE DISCRIMINE VETERIS

ET NOVI TESTAMENTI.

VNA est perpetua Ecclesia Dei inde vsq; à creatione hominis, & edita promissione post lapsum Adæ: Sed doctrinæ propagatio facta in alijs politijs fuit. Ac prodest considerare seriem historiarum, & testimonia, in quibus se Deus patefecit ab initio, & iram aduersus peccata, & misericordiam erga conuersos declarauit. Nam vt scitemus doctrinam Ecclesiæ solam, primam & veram esse, Deus singulari beneficio scribi perpetuam historiam ab initio voluit, & seruauit, & huiusmodi scripto per Patres & Prophetas addidit testimonia, editis dignis miraculis, vt sciremus, vnde & quomodo ab initio propagata sit Ecclesiæ doctrina. Postea vero Gentium religiones exortæ sunt, quibus alijs temere fingentibus novos Deos, & novos cultus, reuera prima doctrina. Nec norunt Græci aut alij suarum religionum auctores, & quotidie horribili licentia fingeant novas, nunc sacra Bacchi, nunc Dianæ.

QVARE cogitemus ingens Dei beneficium esse, quod certum librum Ecclesiæ tradidit & seruat, & ad

i. n. hunc